

Сутність інновацій, інноваційного розвитку підприємств

Олександр Баля

аспірант,

ВНЗ «Університет економіки та права «КРОК», м. Київ, Україна,

e-mail: ValiaOA@krok.edu.ua

Оксана Кириченко

доктор економічних наук, доцент кафедри управлінських технологій,

ВНЗ «Університет економіки та права «КРОК», м. Київ, Україна,

e-mail: oksanaKS@krok.edu.ua,

ORCID: 0000-0001-5244-8323

Загалом інноваційними є підприємства, діяльність яких спрямована на оновлення (інновацію) продукції, обладнання, технологій, процесів, форм та методів управління чи збуту продукції, що розробляються, запроваджуються та реалізуються з реалізацією проектів чи програм. При цьому мова може йти як про часткове оновлення (окремі інноваційні проекти), так і про створення нових підприємств чи докорінних змін, реструктуризації та оновлення підприємства. Під інноваціями в даному випадку розуміється не тільки наукові розробки, створення нової ідеї, промислового зразка та нового технологічно-технічного рівня, але й спрямування роботи всього підприємства у будь-якій галузі економіки країни на ефективний проектний розвиток та оновлення.

Значення та цінність інноваційно-активних підприємств полягає в меті їх діяльності з одного боку меті характерній для всіх підприємств – отриманні прибутку, із іншого – в продукуванні інновацій, як основі інноваційного розвитку, що надає таким підприємствам окремого значення, оскільки їх діяльність не тільки приносить прибуток та має внутрішньо-економічне значення для самого підприємства, але й має соціальний економічний ефект загального інноваційного розвитку економіки та суспільства. Інновації в свою чергу продукують додаткові цінності та дають новий виток розвитку науково-технічного прогресу.

Поняття «інновацій» в сучасній науковій літературі має значну кількість багатомірних визначень та інтерпретацій, що узагальнюючи, можна визначити як: перетворення потенційного науково-технічного прогресу в реальний, який втілюється у нових продуктах чи технологіях. Інноваційний продукт має вищий технологічний рівень, нові споживчі якості товару або послуги, порівняно з продуктами попереднього покоління. З одного боку інновація як статичне явище – це конкретний результат діяльності мікро-рівня, кінцевий етап науково-виробничого циклу. Його виробниче впровадження призводить до зміни одного чи кількох продуктивно-технологічних параметрів, і зважаючи на компліментарність факторів виробництва стає каталізатором похідних (індукованих) нововведень. А з іншого – інновації є безперервним циклічним процесом, що періодично запускає механізм «творчого руйнування» наявної економічної дійсності. Це призводить до необхідності системного погляду на інновації та зв'язку макро- та мікро- економічного рівня інновацій. [1] В

багатьох теоріях пояснення економічних змін пов'язують з технічною новизною та вдосконаленнями, розробкою нових ресурсів чи освоєнням нових територій. Такої точки зору дотримувалися світові економісти Шпитгоф, Шумпетер, Б.Санто визначив інновацію як суспільно - технологічний та економічний процес, який завдяки практичному використанню ідей та винаходів сприяє створенню кращих за своїми характеристиками виробів та технологій. П.Лемерль характеризує інновацію як «новий продукт, або послугу, спосіб їх виробництва, нововведення в організаційній, фінансовій, науково-дослідній та інших сферах, будь-яке удосконалення, що забезпечує економію витрат або створює умови для такої економії» [2].

У пріоритетному використанні сукупності інноваційних факторів розвитку економіки полягає сутність переведення її на якісно новий тип розвитку, що й дає змогу досягти в ринковому середовищі економічної збалансованості [3]. Як економічна категорія інновація може бути охарактеризована в таких аспектах: як результат (продукт чи процес на стадії впровадження нових ідей, винаходів, патентів); як новація (товар на ринку інновацій на стадії розповсюдження, що здатний задовольнити ринковий попит); як фактор виробничого процесу (вдосконалення на стадії виробництва); як ефект у результаті використання нововведень (технічний, соціальний, економічний) [4].

Загалом, інноваційний процес – це послідовність дій на продукування ідей імовірного нововведення, маркетинг інновацій, виробництво, продаж і поширення цього нововведення, оцінка ефективності інновацій. Трансформація науково-технічних розробок в інноваційний продукт, придатний до виробництва та продажу є найважчим етапом у ланцюгу, який сполучає науку зі споживачем. Це пов'язано з тим, що розробники погано розуміють доміанти ринку, потреби споживачів, бо не мають досвіду технологічного підприємництва. Основою інноваційного процесу є створення та освоєння нових технологій, що створюються на основі фундаментальних досліджень.

Узагальнюючи зазначимо, що поняття інновацій вийшло за межі суто наукової діяльності та охопило всі напрямки, методи та механізми нових покращень, вдосконалень, що відбуваються на підприємствах. Всі ці нові інноваційні зміни ініціюються, розробляються та запроваджуються через інноваційні та інвестиційні проекти модернізації чи розвитку підприємств. Як показує проведений у даному розділі аналіз, у наукових працях багатьох авторів глибоко викладені методологія та дослідження сутності інноваційної та інвестиційної діяльності, економічної безпеки, окреслено головні напрямки новітніх наукових досліджень. Досліджуючи структуру та джерела економічного розвитку науковцями визначено основні складові ефективного розвитку: розвиток на основі виробничих факторів; розвиток на основі інвестицій, та розвиток на основі інноваційної діяльності. Суттю інноваційної діяльності є забезпечення, створення та поширення інновацій, які характеризуються нововведеннями у всіх галузях та напрямках розвитку технічному, технологічному, управлінському.

Ключові слова: : інновації, інноваційний розвиток, інноваційна діяльність, науково-технічний прогрес.

Список використаних джерел

1. *Drucker Peter. Innovation and Entrepreneurship: Practict and Principles. Nev York: Harper and Row Publishes, 1985. 445 p.*
2. *Кириченко О.С. Інвестиційно-інноваційне забезпечення промисловості України в умовах Четвертої промислової революції: монографія. К.; Університет економіки та права КРОК. 2021. 368 с.*
3. *Череп А. Теоретичні аспекти формування інноваційно-інвестиційної діяльності. Інноваційна економіка. 2010. № 17. С. 154-158.*
4. *Крупка М .Фінансово-кредитний механізм інноваційного розвитку економіки України. Львів: Вид. ЛНУ імені Івана Франка, 2001. 608 с.*
5. *Кравченко Н. Інвестиційна складова інноваційного розвитку. Теоретичні та практичні аспекти економіки та інтелектуальної власності. 2011. № 12. С. 23-27.*
6. *Кисіль М. Інвестиційне забезпечення розвитку аграрного виробництва та сільських територій. Менеджмент. 2009. №11. С. 225-230.*
7. *Капітанець Ю. Інвестиційне забезпечення фермерських господарств. Інноваційна економіка. 2010. №5. С. 141-144.*